

ความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญา
(กรณีสนธิสัญญาระหว่างไทยกับสหรัฐอเมริกาว่าด้วยความช่วยเหลือซึ่งกันและกันทางอาญา)

พันตำรวจเอกวิฑูรย์ สัตยเทวา

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญานิติศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชานิติศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2539

ISBN 974 - 636 - 819 - 2

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A CASE STUDY ON MUTUAL ASSISTANCE IN CRIMINAL MATTERS BETWEEN
THE KINGDOM OF THAILAND AND THE UNITED STATES OF AMERICA

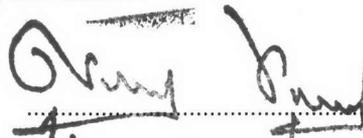
POL. COL. VITON SATTAYHATEVAR

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Laws
Department of Law
Graduate School
Chulalongkorn University
Academic Year 1996
ISBN 974 - 636 - 819 - 2

หัวข้อวิทยานิพนธ์   ความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญา (กรณีสนธิสัญญาระหว่าง
ไทยกับสหรัฐอเมริกาว่าด้วยความช่วยเหลือซึ่งกันและกันทางอาญา)
โดย   พันตำรวจเอกวิฑูรย์ สัตยเทวา
ภาควิชา   นิติศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษา   รองศาสตราจารย์ ดร.ชุมพร บัจจสานนท์

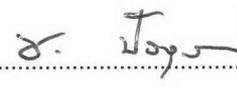

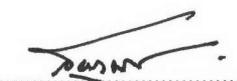
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

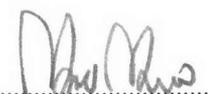

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ นายแพทย์ศุภวัฒน์ ชูติวงศ์)

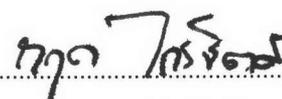
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ประสิทธิ์ ไขว้ไถกุล)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.ชุมพร บัจจสานนท์)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุมานิต เกิดสมเกียรติ)

.....กรรมการ
(อาจารย์ ดร.กิตติพงษ์ กิตยารักษ์)

.....กรรมการ
(อาจารย์กฤต ไกรจิตติ)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

วิฑูรย์ สัตยเทวา พ.ต.อ. : ความร่วมมือระหว่างประเทศในทางอาญา (กรณีสนธิสัญญา
ระหว่างไทยกับสหรัฐอเมริกาว่าด้วยความช่วยเหลือซึ่งกันและกันทางอาญา) (A CASE STUDY
ON MUTUAL ASSISTANCE IN CRIMINAL MATTERS BETWEEN THE KINGDOM
OF THAILAND AND THE UNITED STATES OF AMERICA) อ.ที่ปรึกษา : รศ. ดร.ชุมพร
ปัจจุสานนท์, 200 หน้า. ISBN 974 - 636 - 819 - 2

การที่ประเทศไทยทำสนธิสัญญาว่าด้วยความช่วยเหลือซึ่งกันและกันทางอาญากับสหรัฐ
อเมริกา โดยมีเจตนารมณ์เพื่อร่วมมือกันปราบปรามอาชญากรรมระหว่างประเทศ ที่นับวันจะทวีความรุน
แรงและสร้างความเสียหายเป็นอย่างมาก โดยอาศัยข้อจำกัดของกฎหมายเมื่อมีการกระทำผิดในดินแดน
หลายประเทศ เพราะเหตุข้อจำกัดการใช้กฎหมายภายในดินแดน และกระบวนการยุติธรรมของแต่ละ
ประเทศ โดยลำพังไม่อาจปราบปรามได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงต้องอาศัยความร่วมมือระหว่างประเทศ

จากการศึกษาพบว่า สนธิสัญญาดังกล่าวมีช่องว่างให้มีการตีความข้อจำกัดบางเรื่อง เช่น เรื่อง
เกี่ยวเนื่องทางการเมืองที่สามารถปฏิเสธไม่ให้ความช่วยเหลือได้ เนื่องจากมีความหมายกว้างมาก การ
บังคับใช้กฎหมายไม่รวดเร็วและมีประสิทธิภาพเท่าที่ควร โดยเฉพาะบทลงโทษในการอายัดทรัพย์สิน
ยังไม่มี ทำให้ผู้กระทำความผิดไม่เกิดความเกรงกลัวเท่าที่ควร จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการอายัดทรัพย์สิน เพื่อ
ตัดโอกาสในการเคลื่อนย้ายหรือทำลายพยานหลักฐานที่สำคัญทางคดี

จึงจำเป็นที่จะต้องมีการเจรจาแก้ไขสนธิสัญญาให้สามารถอายัดทรัพย์สิน รวมทั้งกำหนดกรอบ
ความหมายของคำบางเรื่องที่เป็นข้อจำกัดที่ไม่อาจให้ความช่วยเหลือได้ ให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น และการ
แก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องให้มีบทลงโทษในเรื่องการอายัดและริบทรัพย์สิน ให้สามารถอายัดและริบ
ทรัพย์สินของผู้กระทำความผิดได้ เพื่อช่วยให้การปราบปรามอาชญากรรมมีประสิทธิภาพเพิ่มมากยิ่งขึ้น

นิติศาสตร์

ภาควิชา .....
สาขาวิชา .....
ปีการศึกษา .....

ลายมือชื่อนิติต พ.ต.อ.
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....

C670854 : MAJOR LAWS

KEY WORD: ASSISTANCE IN CRIMINAL MATTERS \ INTERNATIONAL CRIMES

VITON SATTAYHATEVAR, POL. COL. : A CASE STUDY ON MUTUAL ASSISTANCE IN CRIMINAL MATTERS BETWEEN THE KINGDOM OF THAILAND AND THE UNITED STATES OF AMERICA. THESIS ADVISOR : ASSO. PROF. DR. CHUMPHORN PACHUSANOND. 200 pp. ISBN 974 - 636 - 819 - 2

The very reason that causes Thailand to enter into a bilateral treaty on assistance in criminal matters with the United States of America to cooperate in the curbing of international crimes which more and more increase their violence and thereby cause severe damage. These incidents of international crimes have been hinged upon the limitation of the application of criminal law within a country's jurisdiction; whereas the crimes are transborder. The criminal procedure in each particular country alone seems to be unable to suppress them efficiently. Therefore, the international cooperation comes into play.

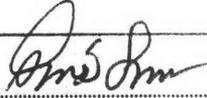
The study shows that the above mention treaty still has gaps that allow interpretation. Certain limitations such as the one on politics seem to be a broad brush that can sweep away the request for cooperation. In addition, the less than prompt and efficient enforcement, and the lacking of garnishment, a prerequisite to ensure non-removal or destruction of important material evidence for the incumbent procedure, cause problems. All in all, the offender seems to take his chance for being insufficiently deterred by the weak law enforcement.

It is thereby necessary to call for a revision of the treaty to allow garnishment as well as to define certain limitations which in itself limits the chance to fend away the required mutual assistance. Once the limitations are well defined and the garnishment is put into action, the seizure of property of the offender will become certain. This, in turn, will result in a more efficient suppression of crimes.

ภาควิชา.....นิติศาสตร์.....

สาขาวิชา.....

ปีการศึกษา.....2539.....

ลายมือชื่อนิสิต.....พ.ศ.อ.

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....ศ. Joy ✓

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จล่วงไปด้วยดี ด้วยความอนุเคราะห์อย่างยิ่งจากท่าน รองศาสตราจารย์ ประสิทธิ์ โพบิวโลกุล อาจารย์คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ได้ กรุณาสละเวลาอันมีค่าโดยให้คำแนะนำบุคคลรวมทั้งข้อมูลและเอกสารที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมา ประกอบการศึกษาค้นคว้า การแก้ไขปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจนกระทั่งวิทยานิพนธ์เสร็จ จลื่นสมบูรณ์ ผู้เขียนซึ่งในน้ำใจของท่านเป็นอย่างยิ่งยากที่จะมีอาจารย์ผู้ใดเสมอเหมือนท่าน ขอกราบขอบพระคุณท่านด้วยความเคารพอย่างสูง ด้วยความจริงใจมา ณ โอกาสนี้

นอกจากนี้ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณท่าน อาจารย์เข็มชัย ชุตินวงศ์ และอาจารย์ ชัยเกษม นิตสิริ อัยการพิเศษ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำข้อมูลเอกสารและช่วยประสานกับบุคคล ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องจนทำให้ผู้เขียนได้มีโอกาสศึกษาค้นคว้าได้อย่างกว้างขวาง ก่อให้เกิด ประโยชน์ต่อการศึกษาเป็นอย่างมาก

ท้ายที่สุดขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่าน ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้อันมี ค่ายิ่งต่อวงการศึกษากฎหมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งท่านอาจารย์นิชัยศักดิ์ หรยางกูรและอาจารย์ ดร. วิจิต มันทราภรณ์ ที่ได้สร้างแรงบันดาลใจอดที่จะกล่าวถึงไม่ไว้ในความมีคุณค่าของ การเป็นอาจารย์อย่างแท้จริง ยากยิ่งที่จะหาได้ในปัจจุบัน และท้ายที่สุดขอกราบขอบพระคุณ คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ทุกท่านที่ได้กรุณาสละเวลาอันมีค่ายิ่ง ทำให้การสอบวิทยานิพนธ์ ครั้งนี้สำเร็จล่วงไปด้วยดี

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ข
กิตติกรรมประกาศ.....	ค
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1. ความเป็นมาและความสำคัญของความร่วมมือระหว่างประเทศ.....	1
2. สมมติฐาน.....	5
3. วัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัย.....	5
4. ขอบเขตของการศึกษาวิจัย.....	6
5. ประโยชน์ที่จะได้รับจากการศึกษาวิจัย.....	7
บทที่ 2 ความจำเป็นพัฒนาการของความร่วมมือระหว่างประเทศทางอาญา.....	9
1. ความหมายของความร่วมมือระหว่างประเทศ.....	9
2. ความเป็นมาของความร่วมมือระหว่างประเทศทางอาญา.....	13
2.1 อำนาจอรัฐในการออกกฎหมาย.....	14
2.2 อำนาจอรัฐในการบังคับใช้กฎหมาย.....	18
3. ความจำเป็นของความร่วมมือระหว่างประเทศทางอาญา.....	18
4. พัฒนาการของความร่วมมือระหว่างประเทศทางอาญา.....	19
5. การแบ่งรูปแบบของความร่วมมือระหว่างประเทศทางอาญา.....	22
6. ลักษณะของความร่วมมือระหว่างประเทศทางอาญา.....	26
7. ขั้นตอนของความร่วมมือระหว่างประเทศทางอาญา.....	27
(1) ก่อนการพิจารณาคดี.....	27
(2) การพิจารณาคดี.....	30
(3) หลังการพิจารณาคดี.....	31

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
8. ประเทศไทยกับความร่วมมือระหว่างประเทศทางอาญา.....	35
9. บทบาทของประเทศสหรัฐอเมริกากับการทำสนธิสัญญาความช่วยเหลือ ซึ่งกันและกันทางอาญา.....	36
10. ภูมิหลังของไทยที่ทำสนธิสัญญาความช่วยเหลือซึ่งกันและกันทางอาญา กับสหรัฐอเมริกา.....	39
บทที่ 3 สนธิสัญญาความช่วยเหลือซึ่งกันและกันทางอาญา.....	43
1. ขอบเขตของสนธิสัญญา.....	45
2. ข้อจำกัดในการปฏิบัติตามสนธิสัญญา.....	49
3. กรณีศึกษาข้อจำกัดในการปฏิบัติตามคำร้องขอตามสนธิสัญญา.....	58
4. รูปแบบของความร่วมมือระหว่างประเทศ.....	62
5. กรณีศึกษาหลักเกณฑ์การให้ความช่วยเหลือตามสนธิสัญญาและกฎหมาย... ..	69
6. ความแตกต่างของสนธิสัญญาดั้งเดิมกับสนธิสัญญาดั้งเดิม.....	101
7. เปรียบเทียบสนธิสัญญาดั้งเดิมกับกฎหมายภายในของไทย.....	103
8. พันธกรณีของไทยตามสนธิสัญญา.....	105
8.1 พันธกรณีของไทยก่อนให้สัตยาบัน.....	105
8.2 พันธกรณีของไทยหลังการให้สัตยาบัน.....	109
9. การปฏิบัติภายหลังลงนามในสนธิสัญญา.....	111
10. การนำสนธิสัญญามาใช้บังคับภายในรัฐ.....	112
บทที่ 4 ความสะดวกและประสิทธิภาพในการปราบปรามอาชญากรรม.....	116
1. ความร่วมมือในทางอาญากับความสะดวกที่ได้รับ.....	117
2. ความสะดวกรวดเร็วกับการลดขั้นตอนการปฏิบัติ.....	121

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3. ความร่วมมือในทางอาญาทำให้เกิดประสิทธิภาพในการปราบปราม อาชญากรรมระหว่างประเทศ.....	136
(1) เรื่องของความร่วมมือ.....	138
(2) เรื่องของสนธิสัญญา.....	139
(3) เรื่องการขยายขอบข่ายความร่วมมือเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการ บังคับใช้กฎหมาย.....	142
(4) เรื่องกฎหมายของไทย.....	143
(5) เรื่องทางการปฏิบัติ.....	153
(6) แผนนโยบายแห่งรัฐ.....	154
4. สนธิสัญญาระหว่างไทยกับสหรัฐอเมริกาช่วยลดอาชญากรรมระหว่าง ประเทศ.....	157
บทที่ 5 บทสรุป-เสนอแนะ.....	160
1. บทสรุป.....	160
2. ปัญหาอุปสรรค.....	165
3. ข้อเสนอแนะ.....	166
รายการอ้างอิง.....	169
ภาคผนวก.....	173
ประวัติผู้เขียน.....	200